

REFERAT Børn- og Ungeudvalget 2022-2025 d. 03-04-2024

Mødedato Onsdag d. 03. april 2024 kl. 14:00

Mødested Ekstraordinært møde: Udvalgsværelset, Ørbækvej 100, Fløj 2

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
C-sag: Ny samlet dannelsesstrategi på børne- og ungeområdet - Udsat fra mødet den 12.03.24.....	4
C-sag: Det gode børneliv i Odenses dagtilbud - Tid og ro til at lege og gro - Udsat fra mødet den 12	5
D-sag: Stærke børnefællesskaber - med fokus på viden og data om udvalgte parametre - Udsat fra n	7

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

85.02.02-G01-4-23

Resume

Godkendelse af dagsorden til ekstraordinært Børn- og Ungeudvalgsmøde den 3. april 2024.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget godkender dagsordenen.

Udvalgsmedlem Rikke Beider deltog ikke i mødet.

Punkt 2: C-sag: Ny samlet dannelsesstrategi på børne- og ungeområdet - Udsat fra mødet den 12.03.24

00.17.00-P20-1-23

Resume

Børn- og Ungeudvalget skal med denne sag have deres anden drøftelse af udkast til den nye dannelsesstrategi på børne- og ungeområdet. Drøftelsen har til formål, at udvalget kan give bemærkninger til udkastet, forud for færdigudarbejdelsen af strategien.

Udkastet til strategien, som vil blive gennemgået under mødet, er justeret på baggrund af udvalgets input under udvalgsrådet den 6. februar 2024.

Indstilling

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter og kommer med bemærkninger til strategien.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget drøftede sagen.

Udvalgsmedlem Rikke Beider deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Børn- og Ungeudvalget påbegyndte i marts 2023 en samtale om børn og unges dannelse, med udgangspunkt i strategien "Odenses børn og unge på Dannelsesrejse" - en politisk strategi for arbejdet med dannelse i Børn- og Ungeforvaltningen 2017-21, vedtaget af Børn- og Ungeudvalget den 26. september 2017.

Udvalget formulerede en række mulige retningsgivende overskrifter for det videre arbejde med dannelse:

- Det videre arbejde skal bygge oven på strategien fra 2017
- Det videre arbejde skal bidrage til at omsætte visionen 'Barn i Odense - en fælles politisk vision for et godt børneliv' i Børn- og Ungeforvaltningen
- Det videre arbejde skal have fokus på børn og unges orientering mod fællesskabet
- Det videre arbejde skal have fokus på børn og unges forbundethed til omverdenen
- Det videre arbejde skal have fokus på de forskellige arenaer som børn og unge bevæger sig i

Det blev ligeledes tilkendegivet, at den politiske proces skulle resultere i en opdateret dannelsesstrategi for børne- og ungeområdet. Dannelsesstrategien fra 2017 og dennes fokus på fire karaktertræk (nysgerrighed, mod, vedholdenhed og medmenneskelighed), skulle udgøre fundamentet for en ny samlet dannelsesstrategi, hvor børn og unges orientering mod fællesskaber og forbundethed til omverdenen er i fokus.

Det er udkastet til denne opdaterede strategi, som vil blive gennemgået under udvalgsrådet.

Justeringer i udkast til Dannelsesstrategien

Udkastet til strategien er justeret på baggrund af udvalgets input under [udvalgsrådet den 6. februar 2024](#).

Det betyder at der er sket ændringer i forhold til den tone, strategien er formuleret i, ligesom tekstmængden er forkortet og det visuelle indtryk er skærpet.

Videre politisk proces

Udvalget vil møde en beslutningssag, hvor strategien foreligger i endelig version, på det kommende udvalgsråd.

Udvalget har, igennem processen, været optaget af at strategien konkret udmøntes efter vedtagelse. Det betyder, at udvalget ligeledes på et kommende udvalgsråd, vil møde et implementeringspapir, som supplement til strategien, hvor den konkrete implementering af strategien beskrives.

Økonomi

Da sagen er en drøftelsessag, er der ingen økonomiske konsekvenser, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Dannelsesstrategi - Børn- og Ungeforvaltningen - 2024

Punkt 3: C-sag: Det gode børneliv i Odenses dagtilbud - Tid og ro til at lege og gro - Udsat fra mødet den 12.03.24

28.09.12-P05-2-23

Resume

Med denne sag præsenterer Børn- og Ungeforvaltningen forslag om at sende et hyrdebrev til forældre og ledere på dagtilbudsområdet for 0-6-årige børn. Hyrdebrevet vil omsætte Børn- og Ungeudvalgets politiske vision "Barn i Odense" til dagplejen, børnehaver og vuggestuer. Det vil samtidigt være retningsgivende for det arbejde, pædagogisk personale udfører hver dag, når de skaber rammerne for byens yngste borgere.

Børn- og Ungeudvalget har på flere udvalgsmøder i løbet af 2023 drøftet den gode kvalitet i Odenses dagtilbud. Hyrdebrevet bliver et produkt, der tager afsæt i udvalgets drøftelser samt godkendelsen af en tekst med overskriften "Det gode børneliv i Odenses dagtilbud - Tid og ro til at lege og gro". Teksten bliver præsenteret i denne sag.

Indstilling

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter om teksten "Det gode børneliv i Odenses dagtilbud - Tid og ro til at lege og gro" skal omsættes til et hyrdebrev, som sendes til forældrebestyrelser og ledere på dagtilbudsområdet.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget drøftede sagen.

Udvalgsmedlem Rikke Beider deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Hvilke politiske drøftelser har der været?

Børn- og Ungeudvalget har senest berørt emnet kvalitet i dagtilbud for 0-6-årige ved følgende møder.

Den 20. juni 2023 drøftede udvalget udvikling på dagtilbudsområdet i Odense Kommune. Udvalget ønskede i den forbindelse en faciliteret drøftelse af, hvad god kvalitet i dagtilbud er.

Den 3. oktober 2023 drøftede udvalget forskellige parametre, der kendetegner kvalitet på dagtilbudsområdet. Herunder interaktion mellem voksne og børn, forældresamarbejde og ledelse, fysiske rammer og gruppestørrelser, normering og uddannelse samt leg og rutiner.

Den 24. oktober 2023 blev drøftelsen skåret ind til en beslutning, da Børn- og Ungeudvalget blev præsenteret for teksten "Det gode børneliv i Odenses dagtilbud - Tid og ro til at lege og gro". Ud over at trække på udvalgets tidligere drøftelser samt elementer fra den politiske vision "Barn i Odense" tager teksten også afsæt i anbefalinger fra Taskforce på folkeskoleområdet 2023 samt børne- og forældreperspektiver på det gode dagtilbud, som også blev præsenteret på mødet.

Børn- og Ungeudvalget besluttede, at teksten "Det gode børneliv i Odenses dagtilbud - Tid og ro til at lege og gro" var rammesættende for den retning udvalget ønsker for Odenses dagtilbud. Teksten præsenteres senere i denne sagsfremstilling.

Hvad handlede dagtilbuds udviklingskonference 2023 om?

Den 9. november 2023 afholdt Børn- og Ungeforvaltningen en udviklingskonference for politikere, ledere og medarbejdere på dagtilbudsområdet. Konferencen hed "Det gode børneliv i Odenses dagtilbud" og satte scenen for, at fire eksperter kunne præsentere deres bud på, hvordan der kan skabes højere kvalitet indenfor nogle af de politisk udvalgte fokusområder.

Hjerneforsker Peter Lund Madsen talte om barnets sociale hjerne, og hvordan den i dagtilbudsalderen er under udvikling og formes efter det, den udsættes for. Psykolog Susan Hart vægtede vigtigheden i, at voksne er nærværende og skaber rum for, at børn kan kende og håndtere deres egne følelser. Legeforsker Helle Hovgaard Jørgensen understregede, at legen har værdi i sig selv, og at voksne skal være bevidste om, hvornår de afbryder en værdifuld leg. Naturformidler Vicky Knudsen rundede dagen af ved at tale varmt for børns forbundethed til naturen og voksnes definitionsmagt i forhold til at bestemme, hvilke dyr der er nyttede, og hvilke dyr der er ulækre.

Hvilken proces går forud for hyrdebrevet?

Hvis Børn- og Ungeudvalget ønsker at udsende et hyrdebrev til forældrebestyrelser og ledere på dagtilbudsområdet, foreslår Børn- og Ungeforvaltningen følgende proces:

- Børn- og Ungeudvalget drøfter og beslutter, om de ønsker at udsende et hyrdebrev til dagtilbudsområdet (udvalgsmøde den 12. marts 2024).
- Børn- og Ungeforvaltningen udarbejder et udkast til et hyrdebrev. Det sendes til udvalgsmedlemmerne på mail til kommentering.
- Endeligt hyrdebrev godkendes på et rådkvindemøde.
- Hyrdebrevet udsendes til forældrebestyrelser og ledere på dagtilbudsområdet.

Hvad vil indholdet i hyrdebrevet være?

Hyrdebrevet vil tage udgangspunkt i nedenstående tekst, der blev godkendt på Børn- og ungeudvalgsmødet den 24. november 2023. Formålet med hyrdebrevet er at omsætte den politiske vision "Barn i Odense" til dagplejen, vuggestuer og børnehaver og sætte en politisk retning for det pædagogiske arbejde.

"Det gode børneliv i Odenses dagtilbud: Tid og ro til at lege og gro

I Odenses dagtilbud møder børn nærværende voksne, gode venner og friheden til at være sig selv

Plads til leg og venner

- Der skal være trygge børnefællesskaber, hvor alle børn har gode venner og kan være en god ven for andre.
- Overgange mellem leg og aktiviteter skal følge børnenes behov, så de har ro til at blive færdige med det, der er vigtigt for dem.
- Der skal være oaser, hvor børn frit og uforstyrret kan fordybe sig eller lege vildt.

Barndommen har værdi i sig selv

- Børn skal være omgivet af nærværende og omsorgsfulde voksne, som møder dem med positive forventninger, følger deres intentioner og interesserer sig for det, de er optaget af.
- Børn skal inddrages og involveres, så de lærer at blive små demokratiske borgere.
- Forældre og voksne skal have en tillidsfuld dialog om børnene og tage et fælles ansvar for, at alle børn trives og er en del af børnefællesskaber.

Børneuniverser skabt sammen med børn

- Indretningen skal passe til børn og være inspirerende i børnehøjde.
- Børn skal involveres i indretningen af dagtilbuddet ude og inde, så deres omgivelser afspejler deres behov og ønsker.
- Børn skal møde børneuniverser med mulighed for at udforske natur og kultur."

Økonomi

Da sagen er en drøftelsessag, er der ingen økonomiske konsekvenser, herunder for kommunens kassebeholdning.

Punkt 4: D-sag: Stærke børnefællesskaber - med fokus på viden og data om udvalgte parametre - Udsat fra mødet den 12.03.24

17.00.00-A00-2-24

Resume

Stærke børnefællesskaber, hvor børn kan være sig selv og på mangfoldigvis har mulighed for at indgå i og bidrage til fællesskaber, er en fremtrædende dagsorden på børne- og ungeområdet. I Børn- og Ungeforvaltningen arbejdes der kontinuerligt med at skabe brede og inkluderende fællesskaber og organisere tilbud, hvor det enkelte barn mødes med positive forventninger og oplever, at det er værdifulde. Børn- og Ungeudvalget møder hen over en række udvalgsmøder i 2024 forvaltningens arbejde med dette fokus og drøfter en række af de dilemmaer, som knytter sig til arbejdet med at skabe stærke børnefællesskaber for alle børn.

I forlængelse af initiativretssagen fra Enhedslisten på byrådsmødet den 8. marts 2023, har Børn- og Ungeudvalget efterspurgt mere viden og indsigt i Børn- og Ungeforvaltningens arbejde med at skabe trivsel og udvikling hos børn med særlige behov.

På dette møde præsenteres udvalget for nøgletal, der viser den aktuelle situation og udvikling indenfor visitation og segregering af børn i dagtilbud og skoler. Præsentationen vil sætte spot på forhold, der giver anledning til faglig nysgerrighed i forvaltningen og nogle af de dilemmaer, som denne dagsorden rummer af faglig og politisk karakter.

Værdien af fællesskab

Fællesskab har en stor betydning for børn og unges trivsel og læring. Fællesskab er et gennemgående element i Børn- og Ungeudvalgets fælles politiske vision og det er en kerneopgave for dagtilbud, skoler og de forskellige fagligheder i Familie og Forebyggelse.

Fællesskabets betydning for børn og unge er også genstandsfelt for meget forskning. Forskning viser bl.a., at fællesskaber kan give børn og unge glæde, tryghed og en oplevelse af at høre til. Det er i fællesskabet børn udvikler deres sociale og personlige kompetencer. Når fællesskabet opleves som trygt og tillidsfuldt giver det børn og unge mod på at være nysgerrig og udvikle sig. Når fællesskabet lykkes, styrker det børnenes læring, udvikling og muligheder for at tage del i samfundet omkring dem.

Det kræver et vedholdende arbejde at skabe opbyggende og stærke fællesskaber. Det kræver, at der skabes de rette pædagogiske og fysiske rammer, hvor børn og unge har mulighed for at være sig selv og har mulighed for at udtrykke sig. Det forudsætter et bredt alment fællesskab, hvor alle børn og unge kan se sig selv have en meningsfuld rolle og plads.

Alle børn skal have den støtte de har behov for

Alle børn skal have støtte i rette tid og rette omfang. Når Børn- og Ungeforvaltningen arbejder for at flest mulige børn har tilknytning til det almene område, så er det ikke kun fordi forskning viser, at det er det bedste for børnene, men også fordi lovgivningen for specialundervisning foreskriver, at den mindst indgribende foranstaltning altid søges etableret før en mere indgribende. Derfor er det naturligt, at børn der har behov for noget særlig støtte gennem en periode, fortsat er en del af fællesskaberne i de almene dagtilbud og skoler. De få børn, som har behov for særlig støtte gennem store dele af eller hele deres barndom, og som rækker ud over, hvad de almene skoler og dagtilbud tilbyder, indgår i fællesskaber, som rummer de behov og som understøttes efter behov af Familie og Forebyggelse i form af børn- og ungelæger, psykologer mv. og med samarbejde på tværs af dagtilbud og skoler.

Stigning i segregering

De senere år har der været en stigning i andelen af børn og unge fra dagtilbud og skole, som visiteres til et specialiseret tilbud, hvilket betyder, at flere børn har deres dagligdag væk fra det almene område, hvilket også i mange tilfælde betyder et tilbud udenfor barnet og familiens lokalområde. Den stigende segregering er en udfordring, som samtlige kommuner i Danmark oplever disse år. Alle kommuner arbejder med at håndtere udviklingen, og det er også et stort fokus for KL.

Begrundelserne for denne udvikling er utrolig komplekst, da mange forskellige faktorer har indflydelse på visitationsbehovet. Der arbejdes på landsplan med mange forskellige typer af tiltag med henblik på at nedbringe andelen af børn og unge i specialiserede tilbud. De forskellige tiltag kalder på forskellige forudsætninger, og gennemgående er pædagogiske kompetencer, fysiske rammer og syn på børn og fællesskab anledninger til drøftelser og fastlæggelse af rammer.

Udviklingens konsekvenser for kapacitet og fordelingen af de økonomiske ressourcer

Den stigende andel af børn og unge, som visiteres til et specialiseret tilbud, har betydning for forvaltningens kapacitet og fordeling af økonomiske ressourcer.

Når behovet for økonomiske ressourcer til specialundervisning stiger, falder summen af de økonomiske ressourcer til det generelle og forebyggende arbejde på det almene område. Det giver færre midler til at lave tiltag og skabe

rammerne for, at almenområdet kan inkludere flere børn med særlige behov i fællesskabet. Det giver også færre midler til forebyggende arbejde. Det efterlader derfor et fokus på at skabe en balance, der sikrer at kvaliteten på begge områder opretholdes.

Stigningen i elever i specialtilbud har også en betydning for de fysiske rammer og kapaciteten i specialtilbuddene. Der er derfor fokus på, hvordan rammerne tilpasses bedst mulig, og hvorledes der skabes den rette kapacitet.

Den videre proces

Børn- og Ungeudvalget vil den 9. april 2024 under samme overskrift få et dybere indblik i forvaltningens tilgang til at skabe brede og inkluderende fællesskaber.

Beslutning

Orientering givet.

Udvalgsmedlem Rikke Beider deltog ikke i mødet.